

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΤΑΛΛΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

Ο ΓΑΜΟΣ

Ο γάμος είναι εν τῇ ἀνθρωπίνῃ κοινω-
νίᾳ εἰς τῶν ἀρχαιοτάτων θεσμῶν, νο-
μοθετηθεὶς ἐν τῷ Παραδείσῳ τῆς Ἐδέμ
ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, εὐλογήσαντος διὰ
τῶν θείων αὐτοῦ εὐλογιῶν τὸ πρῶτον
ζεύγος, τὸ ὁποῖον αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπλα-
σαν καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ εἰς γάμου κοινω-
νίαν ἤνωσαν.

Εἰς ἀνὴρ καὶ μία γυναῖκα, ἰδοὺ τοῦ γά-
μου τὰ κύρια πρόσωπα, ὅπως ἀπ' ἀρχῆς
ἐνομοθέτησεν ὁ Θεός· μόνον δὲ κατόπιν,
ὅτε ἡ ἀμαρτία εἶχε κυριαρχήσῃ διὰ τῆς
εἰδωλολατρίας καὶ αἱ ἡδοναὶ ἀπετέλουν
πολλάκις ἀναπόσπαστον μέρος αὐτῆς τῆς
λατρίας, μόνον τότε συγκαταβατικῶς
ἐπετρέπη καὶ εἰς τοὺς Ἑβραίους ἡ πολυ-
γαμία (ἥτις εἶναι ἀντίθετος τῆς φύσεως)
διὰ τὸ εὐόλισθον τοῦ χαρακτήρος τοῦ
λαοῦ αὐτοῦ, εὐρισκομένου ἐν τῷ μέσῳ
λαῶν φιληδόνων καὶ διεσθαρμένων. Ὅτε
ὅμως ἦλθεν ὁ Σωτὴρ ἐπὶ τοῦ κόσμου,
διεκήρυξε ῥητῶς, ὅτι τὴν μονογαμίαν ὁ
Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς ὤρισεν, καὶ ἀνύψωσεν τὴν
ιδεάν τοῦ γάμου εἰς ὕψος ἱερόν, καὶ διὰ τῆς
θείας αὐτοῦ παρουσίας εἰς τὸν ἐν Κανᾷ γά-
μον ἠλόγησεν τὸν θεῖον καὶ αἰώνιον τοῦτον
θεσμόν, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τῆς οἰ-
κογενείας καὶ τῶν κοινωνιῶν. Εἰς τὴν
θεμελιώδη δὲ ταύτην διδασκαλίαν τοῦ Σω-
τῆρος στηριζόμενος καὶ ὁ θεῖος ἀπόστολος
Παῦλος, ὠνόμασεν τὸν γάμον «μυστήριον
μέγα» (πρὸς Ἐφεσ. ε' 32).

Καὶ ὄντως, «μυστήριον μέγα» εἶναι ὁ
γάμος· ὁ γάμος ὅμως ὅπως ἐννοεῖ καὶ ὁ-
ρίζει αὐτὸν ὁ χριστιανισμὸς, μὲ τὸν σκο-
πὸν αὐτοῦ τὸν ἴψιστον, μὲ τὴν ἀγίαν
ἀγγόγητα καὶ καθαρότητα ἣν τῷ ὀρίζει.
«Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι καὶ ἡ κοίτη ἀ-
μίαντος· πόρνος δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ
Θεός» (πρὸς Ἑβρ. ιγ' 4).

Ἐν τῷ χριστιανισμῷ ὁ κύριος σκοπὸς
τοῦ γάμου εἶναι ἡ διὰ βίου ἔνωσις ἐνδὸς
ἀνδρὸς καὶ μιᾶς γυναικὸς πρὸς παιδοποιίαν
καὶ ἀνατροφὴν τέκνων ἐν Κυρίῳ. Ὁ ἀνὴρ
καὶ ἡ γυνή, οἱ διὰ τῶν ἱερῶν δεσμῶν τοῦ
γάμου συνδεόμενοι, εἶναι σύντροφοι καὶ
βοηθοὶ ἀλλήλων, ὑποστηριζόμενοι ἀμοι-

βαίως ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ζωῆς καὶ βοη-
θούμενοι ἀμοιβαίως. Ἡ γυνή, μολοντί,
ὀφείλει νὰ θεωρῆ κεφαλὴν αὐτῆς τὸν
ἀνδρα καὶ νὰ ὑποτάσσεται αὐτῷ, εἶναι
οὐχ ἥττον οὐχὶ δούλη, ἀλλὰ σύντροφος
καὶ βοηθὸς τοῦ ἀνδρός, ὅστις ὀφείλει νὰ
ἀγαπᾷ αὐτὴν ὡς ἑαυτόν, ὡς ἴδιον αὐτοῦ
σᾶρκα, καὶ νὰ ἐκτρέφῃ καὶ νὰ περιθάλ-
πῃ αὐτὴν, ἐγκαταλείπων τὰ πάντα καὶ
ἀρροσούμενος εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκογένειαν,
τὴν ὁποῖαν διὰ τῆς ἱερᾶς γαμηλίου εὐλο-
γίας τῆς Ἐκκλησίας ἐθεμελίωσεν ἐν Κυ-
ρίῳ. Οὐ μόνον δὲ ἀγάπην ὀφείλει πρὸς
τὴν γυναῖκα ὁ ἀνὴρ, ἀλλὰ καὶ τρυφερό-
τητα ἀκόμη. «Οἱ ἄνδρες, λέγει, ἀγαπάτε
τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς
αὐτάς» (Κολασ. γ' 19), ἦγουν μὴ εἰσθε
πικροὶ καὶ πειρακτικοί, ἀλλὰ γλυκεῖς καὶ
περιποιητικοί.

Τοῦτο δὲ προσέτι ὀφείλει νὰ ᾖ καὶ ἡ ἐ-
πίσης ἀμοιβαίον· διότι λέγει: «Τῇ γυ-
ναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὐνοιαν ἀ-
ποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀν-
δρὶ» (Α' Κορ. ζ' 3). Ἐμπιστοσύνην δὲ
ἀπαιτεῖ ἄκραν καὶ τελείαν καὶ ἀπὸ τὰ
ἄνω μέρη, καὶ ἀφοσίωσιν πλήρη. Μυστι-
κὸν οὐδὲν μεταξὺ αὐτῶν δύναται νὰ εἰσ-
δύσῃ. Τὰ πάντα κοινά. «Τί τὸ ἐμὸν καὶ
σὸν; λέγει ὁ θεὸς Χρυσόστομος. Ἐξορι-
ζέσθω τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ τῶν διχνοιῶν
πρόξενον.» Οὐ μόνον δὲ «ἐμὰ καὶ σὰ» δὲν
δύναται νὰ ὑπάρχωσιν, ἀλλ' ἀκόμη οὐδὲ
τοῦ ἑαυτοῦ σώματος ἕκαστος εἶναι κύ-
ριος, ἵνα διαθέσῃ αὐτὸ ὡς βούλεται. «Ἡ
γυνή, λέγει, τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐ-
ξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ
ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,
ἀλλ' ἡ γυνή» (Α' Κορ. ζ' 4). Ἀκάθαρ-
τος δὲ σκέψις οὐδὲ κἄν ἐπιτρέπεται νὰ
μολύνῃ τὴν ἱεράν καὶ καθαρὰν ἀτμόσφαι-
ραν τοῦ γάμου, πολὺ δὲ μάλλον βέβηλος
πράξις, ἥτις καὶ μόνη εἶναι ἱκανὴ νὰ
διαρρήξῃ τοὺς δεσμούς τοῦ γάμου, οἵτινες
ἄλλως εἶναι ἀδιάλυτοι μέχρι θανάτου.
Οὐχ ἥττον, ἵνα μὴ διὰ τῆς διαλύσεως
ταύτης, τῆς ἕνεκα μοιχείας, δοθῇ ἡ εὐ-
καιρία εἰς τὸ ἀμαρτήσαν πρόσωπον νὰ
συνεχίσῃ τὴν ἀμαρτίαν, χαρακτηρίζεται
τοῦτο ὡς ἀνάξιον πλέον νὰ ἔλθῃ εἰς γά-
μου κοινωνίαν νέαν. Καὶ ἀπαγορεύεται

λοιπὸν ῥητῶς ὁ γάμος εἰς τοὺς μοιχοὺς
καὶ τὰς μοιχαλίδας ἐν τῷ Χριστιανισμῷ,
καὶ ὁ τοιμήσας νὰ νυμφευθῇ μοιχαλίδα
καὶ διεξευγμένην συγκατατάσσεται καὶ
αὐτὸς εἰς τῶν μοιχῶν τὴν τάξιν.
«Ὁς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾷ-
ται» (κατὰ Ματθ. ε' 32).

Οὕτω ὁ χριστιανισμὸς ἔλυσε θαυμασί-
ως τὸ μέγα τοῦτο κοινωνικὸν ζήτημα,
διὰ τὸ ὁποῖον τοσαῦτα μωρολογοῦσι καθ'
ἐκάστην κενολόγοι σοφοὶ καὶ κοῦφοι ἐη-
μοσιογράφοι. Ἄρκει δὲ μόνον αἱ ἀρχαὶ
αὐταὶ τοῦ χριστιανισμοῦ νὰ ἐφαρμοσθῶσι
τελείως καὶ τότε ἡ εὐδαιμονία καὶ τῆς
οἰκογενείας καὶ τῶν κοινωνιῶν θὰ ᾖ καὶ
πλήρης.

Κεφαλαιῶνται δὲ αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ εἰς
τὰ ἑξῆς: 1) Εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ
σκοποῦ τοῦ γάμου, ὅστις εἶναι ἡ ἐν Κυ-
ρίῳ παιδοποιία καὶ ἀνατροφή τέκνων.
«Ἡ γυνή, λέγει, μωθήσεται διὰ τῆς τε-
κνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ
ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης»
(Α' Τιμ. β' 15). 2) Εἰς τὴν ἐν τῷ γά-
μῳ σωφροσύνην καὶ ἀμοιβαίαν ἐμπιστοσύ-
νην καὶ ἀγάπην. 3) Εἰς τὸ ἀδιάλυτον
τοῦ γάμου, παρεκτὸς λόγου μοιχείας. 4)
Εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ γάμου διὰ τοὺς
διαξευχθέντας ὡς μοιχοὺς καὶ ἀναξίους
διὰ τὴν τοῦ γάμου κοινωνίαν.

Ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ δὲν ἐ-
φαρμόζονται δυστυχῶς εἰς τὴν μόνον ὀ-
νόματι οὖσαν χριστιανικὴν παρ' ἡμῖν
κοινωνίαν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ φρικτὰ τε-
ρατοῦργήματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα μὲ ἄκρον
λυρισμὸν οἰκογενειακὰ δράματα καλοῦ-
σιν οἱ ἐπιπόλοιοι ἐφημεριδογράφοι, καὶ
τὰ δῆθεν φιλοσοφήματα ἐκεῖνα «Δικαιώ-
μα ὁ ἔρω;» κλπ., καὶ ὁ ἐν γένει οἰκογε-
νειακὸς καὶ κοινωνικὸς ἐκτροχιασμὸς, ὅ-
στις ἐσάλευσεν τὰ ἀρχαῖα ἥθη καὶ ἐκλό-
νισεν τὴν προτέραν οἰκογενειακὴν αὐστη-
ρότητα καὶ ὀλονέν ὑπονομεῖ τὸ ἠθικὸν
ἔδαφος μεχρὶσού τέλεον μᾶς καταβαρα-
θρώσῃ.

×

Τίς εἶναι σήμερον κατὰ τὸ πλεῖστον ὁ
σκοπὸς τοῦ γάμου; Τὸ συμφέρον, ἡ προί-
κοηρία, διὰ τὸν ἀνδρα. Ἡ ἀλαζονεία; ἡ